

ШЕВЧЕНКІАНА В УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЇ І БІБЛІОТЕЦІ В СТЕМФОРДІ

ВІД М. ГРУШЕВСЬКОГО.

Не можучи особисто прийти на ваше свято, па котре мене призиває, закликаю вам листом мій привіт і поздравлення па велике свято українського слова, українського відродження. Поважні здобутки і цього національного життя, досягнені за минулі 50 літ, в таких незвичайно трудних і тяжких обставинах, нехай будуть запорукою кращої будучини України і заохотою до енергійної праці, до невтомного походу нашого шляхом, вказаним вам великим нашим поетом.

галичан до Києва, не давши їм дозволу на в'їзд. У цей час українці також почали

лірників та бандуристів...“ , постановку п'єси Назар Стодоля тощо. Зорганізована була також виставка мистецьких творів, документів та рукописів Шевченка. Виставку відвідало близько 4000 осіб.

Готуючи програму святкування, Комітет постійно інформував російську громаду про це важливе українське національне свято, посилаючи інформаційні статті до місцевої “поступової” преси. Назагал ширші круги російського громадянства Москви ставилися прихильно до цього свята. Доказом цього може бути факт, що під час урочистого засідання Миське Управління Москви поклато великий лавровий вінок до підніжжя погруддя поета. Артисти Імператорського Московського Малого Театру зробили подібне.

Комітет також вирішив видати пропам'ятну книгу матеріалів усього святкування. Саме екземпляр цього видання знаходиться у нашій Бібліотеці. Книга включає доповіді,

виголошені під час святкового зібрання, фотографії мистецьких творів Шевченка, його портрети тощо. Також там знаходимо список усіх російських газет, де були поміщені статті про Шевченка та про ювілейні святкування. У книзі також подано привітання присланні до Комітету від організацій та поодиноких осіб, таких, як Михайло Грушевський, Іван Крип'якевич зі Львова, було багато привітань від киян, які не могли відзначити такої важливої події через політичний антагонізм київського міського уряду. Додано також дуже докладний фінансовий звіт.

Це надзвичайно цікаве видання, в якому знаходиться безліч цінного матеріалу для вивчення Тараса Шевченка і політичної атмосфери тих днів.

Любов Волинець

Українці в Україні та в діаспорі вже почали підготовку до величних святкування 200-літньої річниці від дня народження Тараса Шевченка у 2014 році. Подібні відзначення народження та смерті Шевченка постійно проводилися по цілому світі при різних обставинах та можливостях.

По великій мірі перше величне відзначення припало на 50-ту річницю смерті Шевченка – у 1911 році. Українці по цілому світі готувалися віддати належну шану своєму національному поетові та героєві. Очевидно, увага всіх була звернена на Київ. На превеликий жаль столиця України у цей час була так сильно зрусіфікована, а члени Київської Миської Думи були так антагоністично наставлені до всіх українських національних проявів, що робилось усе можливе, щоб знищити всякі спроби величного та гідного відзначення та прояву пошани до Тараса Шевченка. Київська поліція так обмежила програму святкового концерту, що організатори мусіли його відкликати. Поліція теж унеможливила приїзд визначних

збір коштів на будівництво пам'ятника Шевченкові, який мав стояти на площі Михайлівського Золотоверхого Монастиря. В останню хвилину Миська Дума заборонила встановлення там пам'ятника і відібрала таке імпозантне місце.

Проте, інші міста Східної України, Галичини, українських громад Росії та діаспори змогли все-таки відзначити 50-ліття смерті Тараса Шевченка, згідно їхніх можливостей.

Одне із найкращих та найбільш успішних відзначень 50-ліття смерті Шевченка відбулося не в Україні, а в Росії - у Москві. Чисельна українська громада Москви зорганізувала Комітет по упорядкуванні Шевченківських свят у Москві і почала роботу при кінці 1910 року. У своїй програмі вони запланували урочисте засідання, на якому були прочитані “реферати, присвячені пам'яті Шевченка...”, привітання від делегацій та окремих осіб, музичні твори, присвячені Шевченкові або на його слова..., ювілейний концерт за участю киян, українців - артистів Московських театрів, а також

ВІД РУСЬКОГО ТОВАРИСТВА БІБЛІОТІЧНОГО У ЛЬВОВІ. (ШКОЛА ДІВОЧА ІМ. ШЕВЧЕНКА).

Перша і єдина у нас українська школа дівоча ім. Тараса Шевченка у Львові шле свій привіт па велике свято незабутнього Кобзаря. Ми в нашій школі вчимося тут сповняти його заповіт зривати темні кайдани, світ правди разводити, щоб не слези з очей карих проливати, а Україні трудом в бою кращу долю добувати.

За учительський збір: Константина Малицька, Ірина Січинська, Марія Чабанівна, Володимира Левинська, Іванна Шаньковська.